

IC 1140/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Piotrowska

Protokolant: sekr. sąd. (...)

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Z. R. (1)

o wydanie i zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego Z. R. (1)

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie żądania wydania kontenera budowlanego, socjalnego o numerze (...)

II. zasądza od pozwanego Z. R. (1) na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 13.500 zł (trzydzieści tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 listopada 2015r. do dnia zapłaty,

III. oddala powództwo główne w pozostałym zakresie,

IV. ustala, iż koszty postępowania w zakresie powództwa głównego obciążają powoda w 55%, a pozwanego w 45% pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu,

V. oddala powództwo wzajemne,

VI. ustala, iż koszty postępowania w zakresie powództwa wzajemnego obciążają pozwanego w całości pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt IC 1140/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) sp. z o. o. w G. wniosła o nakazanie pozwanemu Z. R. (1), by wydał jej kontener budowlany socjalny o numerze (...) oraz o zapłatę kwoty 20.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Powódka wskazała, iż kontener stanowi jej własność, pozostaje we władaniu pozwanego, który odmawia jego wydania.

W związku z powyższym powódka poniosła szkodę, bowiem nie może kontenera użytkować, ani go wynająć innemu podmiotowi. Według obliczeń powódki do dnia wniesienia pozwu kwota szkody wyniosła 20.000 zł.

Z. R. (1) w odpowiedzi wniósł o oddalenie powództwa w całości, wytaczając równocześnie powództwo wzajemne, domagając się zasądzenia od powódki (pозwanej wzajemnej) kwoty 20.000 zł, a także kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany (powód wzajemny) wskazał, iż żądanie (...) sp. z o. o. w G. jest bezzasadne, ponieważ pozwany zabrał przedmiotowy kontener z nieruchomości należącej do osoby trzeciej i na jej zlecenie. Z. R. (1) stwierdził, że wg ustaleń policji właścicielem kontenera jest J. S. (1), a kontener został wydany w dniu 1 maja 2014 r. osobie działającej na jego zlecenie. Ponadto pozwany (powód wzajemny) przechowywał kontener przez około pół roku, za co należy mu się wynagrodzenie od właściciela kontenera.

Pismem z dnia 16 listopada 2015 r. powódka (pозwana wzajemna), wobec treści odpowiedzi na pozew oraz twierdzeń pozwanego na rozprawie z dnia 3 listopada 2015 r., iż wydał on kontener innej osobie, dokonała modyfikacji wskazując, iż zamiast żądania wydania kontenera domaga się zapłaty 30.000 zł tytułem jego równowartości. Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2016 r. pełnomocnik (...) sp. z o. o., uszczegóławiając swoje stanowisko podał, iż w zakresie wydania kontenera cofa powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 października 2013 r. (...) sp. z o. o. w G. wypożyczyła od (...) sp. z o. o. w G. kontener budowlany socjalny o numerze (...). W dniu 28 lub 29 października 2013 r., w związku z prowadzeniem budowy na działce położonej w G., przy ul. (...), pracownik (...) Megaron, M. K. (1), posadził go na ww. posesji, na części przylegającej do działki położonej przy ul. (...), a należącej do H. L.. O przedmiotową część nieruchomości przy ul. (...) toczy się spór pomiędzy jej właścicielem, J. S. (1) (będącym dyrektorem w firmie (...)), a właścicielem nieruchomości przy ul. (...), H. L., w którego posiadaniu się ta część znajduje. Jedyna droga do garażu H. L. przebiega częściowo na spornym terenie.

H. L., za pośrednictwem M. B. nawiązał kontakt ze Z. R. (1) i zlecił mu wywiezienie kontenera z działki przy ul. (...) na należący do pozwanego (powoda wzajemnego) plac, mieszczący się w G., przy ul. (...). Pozwany wykonał tę usługę, za co od H. L. otrzymał kwotę 700 zł. H. L. umówił się też ze Z. R. (1), że ten ostatni przechowuje kontener na swojej nieruchomości przez kilka dni, a osoba, która zgłosi się po odbiór kontenera ureguluje należność za jego przechowywanie w wysokości 100 zł za dzień.

S. S. w dniu 31 października 2013 r. zgłosił kradzież kontenera na Policję. W ramach postępowania dochodzeniowego, kontener został przez Policję oddany na przechowanie Z. R. (1) w dniu 2 listopada 2013 r. Jeszcze tego samego dnia dochodzenie umorzono przed wszczęciem, wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, a (...) w G.-Ś. wystawił pismo, w którym zawarł prośbę o wydanie kontenera M. K. (2). W dniu 8 listopada 2013 r. poinformowano pozwanego, iż został zwolniony z obowiązku przedstawiania kontenera na każde żądanie organu prowadzącego postępowanie, przesyłkę zawierającą ww. pismo odebrała w dniu 18 listopada 2013 r. synowa pozwanego.

Następnego dnia po otrzymaniu pisma z Policji upoważniającego do odbioru kontenera, M. K. (2) pojechał na plac przy ul. (...). Okazał pozwanemu przedmiotowe pismo, jednak pozwany odmówił wydania mu kontenera, domagając się uregulowania opłaty za jego przechowywanie. Po kilku dniach M. K. (2) ponownie próbował odebrać kontener, ale poinformowano go, że już go ktoś odebrał.

Z. R. (1) wydał kontener osobie, która przedstawiła się jako W. R. i podała, że działa w imieniu J. S. (1). Z. R. (1) nie sprawdził tożsamości tej osoby, nie odebrał od niej danych osobowych, nie zażądał też wykazania umocowania do działania w imieniu właściciela kontenera.

/ **dowód** : kopie dokumentów z akt dochodzenia (...) – k. 19-23, 37-43, 106-112; pokwitowanie podpisane przez W. R. – k. 77; pismo Policji z 5. 11. 2013 r. – k. 116; dokumentacja fotograficzna – k. 177-178; zeznania świadka S. S. – k. 82 (protokół elektroniczny); zeznania świadków J. S. (2), M. K. (2) i M. B. – k. 82 (protokół elektroniczny); zeznania

świadków H. L., K. D. – k. 82 (protokół elektroniczny); zeznania pozwanego – k. 192, również w zw. z k. 82 (protokoły elektroniczne); dokumenty z akt dochodzenia (...) w szczególności (numery kart z akt dochodzeniowych): protokół przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie – k. 1-4, mapka sytuacyjna – k. 7, protokół przekazania kontenera – k. 8, protokoły przesłuchań świadków – k. 13-14, 22-25, 30, telefonogram – k. 18, telegram – k. 19, protokół oględzin – k. 20-21, protokół oddania rzeczy na przechowanie – k. 26-28, notatka urzędowa – k. 29, postanowienie o umorzeniu dochodzenia przed wszczęciem – k. 31, zawiadomienie z 8. 11. 2013 r. – k. 34, zpo – k. 35/

(...) sp. z o. o. w G. przez jakiś czas uiszczala czynsz za wynajem kontenera w wysokości 190 zł netto (233,70 brutto) miesięcznie.

/ **dowód** : zeznania świadka S. S. – k. 82 (protokół elektroniczny)/

Wartość kontenera socjalnego o numerze SW 270958 wynosi 13.500 zł brutto. Przeciętna miesięczna wysokość czynszu najmu takiego kontenera wynosi 492 zł brutto, za okres 21 miesięcy od listopada 2013 r. do lipca 2015 r. wynosi łącznie 10.332 zł brutto.

/ **dowód** , opinia biegłego – k. 151-153; pisemna opinia uzupełniająca – k. 179-185; ustna opinia uzupełniająca – k. 192 (protokół elektroniczny)/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt sprawy, a także znajdujących się w aktach dochodzenia(...) zeznań świadków i stron, a także opinii biegłego do spraw wyceny ruchomości S. P..

Należy podkreślić, iż większość dokumentów nie budziła wątpliwości co do swojej autentyczności i prawdziwości, zwłaszcza, że część z nich stanowiły dokumenty urzędowe. Jedynym dokumentem, który takie wątpliwości wzbudzał było oświadczenie podpisane przez W. R. – osoba, która miała je podpisać nie jest bowiem znana żadnej ze stron postępowania, ani żadnemu ze świadków, który był o przedmiotową kwestię pytany. Wątpliwości budzi także fakt, że powód nie sprawdził tożsamości tej osoby, nie odebrał od niej danych osobowych, nie zażądał też wykazania umocowania do działania w imieniu spółki (...), M., czy też J. S. (1), chociaż wcześniej odmówił wydania kontenera M. K. (2), legitymującemu się upoważnieniem wystawionym przez Policję. Niemniej jednak, wobec faktu, iż kontener bezsprzecznie został komuś wydany, a brak było podstaw, by wskazać jakąkolwiek inną osobę, Sąd przyjął, że istotnie był to W. R., względnie osoba, która takim imieniem i nazwiskiem się przedstawiła.

Co do zasady Sąd dał też wiarę zeznaniom świadków i stron (które ograniczone były do zeznań pozwanego-powoda wzajemnego). Zeznania te w różnych aspektach były ze sobą wzajemnie sprzeczne. Nie uszło uwagi Sądu, iż niniejsze postępowanie jest jednym z efektów sąsiedzkiego konfliktu pomiędzy S. S. a H. L. i innymi osobami, a przynajmniej niektóre zeznające w sprawie osoby są bezpośrednio lub pośrednio w ten konflikt zaangażowane.

Wskazane sprzeczności dotyczą jednak okoliczności pobocznych (np. kwestii czy M. K. (2) zgłaszał się po odbiór kontenera w listopadzie 2013, czy na wiosnę 2014 r.), natomiast w zakresie istotnym dla meritum rozstrzygnięcia dało się z nich wyabstrahować wspólną treść, spójną także z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dokumentami zawartymi w aktach dochodzenia. Dlatego też Sąd nie pominął dowodu z zeznań pozwanego, ani żadnego ze świadków, nawet z zeznań H. L., które zawierały także wewnętrzne sprzeczności (np. świadek twierdził, że nie znał adresu S. S., a jednocześnie przyznał, że wskazał ten adres we wniosku o stwierdzenie zasiedzenia części nieruchomości przy ul. (...)) – bowiem również te sprzeczności nie dotyczyły meritum sporu.

Na okoliczność ustalenia wartości spornego kontenera oraz wysokości czynszów i opłat z tytułu wynajmu takiego kontenera w okresie od listopada 2013 r. do lipca 2015 r., Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego do spraw wyceny ruchomości S. P.. Sąd uznał, iż opinia ta sporządzona została przez osobę o odpowiednich kwalifikacjach, jest jasna i zrozumiała, a poczynione w niej wnioski w sposób logiczny wyciągnięto z poczynionych ustaleń. Pozwany (powód

wzajemny) wniósł wprawdzie zastrzeżenia do przedmiotowej opinii, wskazując m. in., że niemożliwe jest ustalenie wartości kontenera bez jego oględzin, a z uwagi na to, że był mocno wyeksploatowany, jego realna wartość jest de facto niższa niż wskazał biegły. Biegły na zbyt wysoką kwotę ocenił także wysokość czynszu, skoro świadek S. S. wskazał, że jego realna wysokość wynosiła 190 zł. Biegły ustosunkował się do przedmiotowych zarzutów w opiniach uzupełniających, które zdaniem Sądu całkowicie rozwiewają ewentualne wątpliwości.

Należy podkreślić, że w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, stan faktyczny był w dużej mierze niesporny. W szczególności bezsporny pozostawał fakt, iż Z. R. (2) zabrał kontener z nieruchomości przy ul. (...), przechowywał go na terenie swojej nieruchomości, po czym wydał bliżej nie ustalonej osobie.

Przechodząc do rozważań prawnych na wstępie należy stwierdzić, że powód (pозwany wzajemny) cofnął pozew co do żądania wydania kontenera. Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew. W niniejszej sprawie powód cofnął skutecznie pozew w powyższym zakresie, albowiem cofnięcie połączone było ze zrzeczeniem się roszczenia i nastąpiło przed wydaniem wyroku. (art. 203 § 1 zd. drugie k.p.c.). W ocenie Sądu, nie zachodzą również przesłanki z 203 § 4 k.p.c., które wskazywałyby na niedopuszczalność cofnięcia pozwu w tej sprawie.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 355 i 203 § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie I wyroku.

Roszczenie powódki (w ostatecznym brzmieniu) jest oparte na przepisie art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są powstanie szkody, zdarzenie, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy – czyli czyn niedozwolony oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy owym zdarzeniem a szkodą.

Powódka niewątpliwie poniosła szkodę na skutek utraty istotnego składnika swojego majątku. Fakt, że szkoda ta wynikła na skutek działań pozwanego, nie budzi najmniejszych wątpliwości Sądu, podobnie jak fakt, że zachowanie pozwanego nosiło znamiona bezprawności i było przez niego zawinione.

Współcześnie przeważa stanowisko, że należy rozdzielić zakresy winy i bezprawności, a bezprawność ujmować jako przesłankę winy. Przyjmuje się, że pojęcie winy należy odnieść jedynie do opisanego podmiotowych cech zachowania się sprawcy szkody, jednak dopiero czyn bezprawny może być oceniany w kategoriach czynu zawinionego w rozumieniu art. 415 k.c. Bezprawność czynu oznacza jego sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Bezprawnym zachowaniem się będzie więc takie, które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania, czyli będzie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Przez „porządek prawny” rozumie się nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, ale również nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego.

Bezprawność zachowania pozwanego przejawiała się już w momencie odmowy wydania kontenera osobie do tego uprawnionej (M. K. (2)) – wprawdzie pozwany, nawet widząc dokument wystawiony przez Policję, mógł mieć pewne wątpliwości, czy istotnie M. K. (2) jest uprawniony do odbioru ruchomości w imieniu jej właściciela, jednakże głównym motywem pozwanego – jak sam przyznał – była okoliczność, iż pracownik powódki odmówił mu zapłaty za przechowywanie. Po drugie, pozwany wydał kontener osobie do tego nieuprawnionej. Nie zweryfikował w żaden sposób jej tożsamości ani umocowania, pomimo iż wcześniej, jak sam twierdził, domagał się od pracownika powódki m.in. umożliwienia mu skserowania wystawionego przez Policję upoważnienia. Uderza niekonsekwencja w zachowaniu Z. R. (1), który najpierw żąda utrwalenia dokumentów okazywanych przez osobę chcącą odebrać kontener, by później wydać go komuś wierząc mu „na słowo”. Zachowanie pozwanego (powoda wzajemnego) należy więc uznać nie tylko za bezprawne, ale i za zawinione, bowiem nosi cechy co najmniej rażącego niedbalstwa.

Wysokość szkody Sąd ustalił natomiast na podstawie opinii biegłego, który obliczył wartość kontenera socjalnego o numerze (...) na 13.500 zł brutto, i taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki, o czym orzekł w punkcie II wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Strona powodowa w dniu 16 listopada 2015 r. nadała adresowaną do pełnomocnika pozwanego przesyłkę zawierającą pismo z modyfikacją powództwa, Sąd doliczył więc dodatkowe 7 dni na obieg korespondencji i zasądził odsetki od dnia 23 listopada 2015 r.

W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie III wyroku. Powódka domagała się naprawienia szkody z tytułu utraconych korzyści, jakie odniosłaby wynajmując kontener w okresie, gdy był on we władaniu pozwanego.

Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (orzeczenie SN z 28.04.1975 r., sygn. akt III CRN 26/75).

Powódka nie wykazała, w myśl powyższych przepisów, wysokości poniesionej przez siebie szkody z tytułu utraty dochodów z czynszu. Choć bowiem dzięki opinii biegłego Sąd ustalił jakie są przeciętne stawki czynszów za najem tego typu kontenerów, to jednak nie wiadomo, za jaki okres takie stawki powódka mogłaby pobierać. Z zeznań świadka S. S. wynika, że przez pewien czas czynsz za najem przedmiotowego kontenera (nota bene w wysokości niższej niż określona przez biegłego) uiszczala powódce (...) sp. z o. o. w G.. Świadek nie był jednak w stanie podać jak długi był to okres. Nie wiedział tego również pełnomocnik strony powodowej. Wobec powyższego, powództwo w tym zakresie Sąd uznał za niewykazane.

O kosztach sądowych w zakresie powództwa głównego Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., jak w punkcie IV wyroku, rozdzielając je między stronami w stosunku: 55% – powódka, która przegrała spór w takim zakresie i 45 % – pozwany, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Rozstrzygając powództwo wzajemne, Sąd uznał je za całkowicie bezzasadne.

Niewątpliwie w niniejszej sprawie doszło do zawarcia umowy przechowania, której charakter określają artykuły 835-845 k.c. Co do zasady jest to umowa odpłatna, zawierana pomiędzy przechowawcą a składającym (oddającym rzecz do przechowania). Jednakże umowa taka nie łączyła powoda wzajemnego ze spółką (...). Jak wynika z zeznań świadka H. L. oraz zeznań samego powoda, to H. L. oddał kontener na przechowanie powodowi wzajemnemu i to on ustalił z nim wynagrodzenie za przechowywanie w stawce 100 zł za dzień. Pozwana wzajemna nie jest stroną przedmiotowej umowy i w związku z tym nie jest legitymowana biernie do występowania w tej sprawie. W konsekwencji Sąd powództwo wzajemne oddalił, o czym orzekł w punkcie wyroku.

O kosztach sądowych w zakresie powództwa wzajemnego Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., jak w punkcie VI wyroku, obciążając nimi w całości pozwanego (powoda wzajemnego) jako stronę przerywającą sprawę i pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.